

P
R
O
S
T
O
R

Joachim B. Schmidt

Kalmann

Přeložila Marta Eich

P R
O S T
O R

Joachim B. Schmidt

**P R
O S T
O R**

Joachim B. Schmidt
Kalmann

přeložila Marta Eich

Praha, 2023

**P R
O S T
O R**

Knihu finančně podpořilo
Ministerstvo kultury České republiky

MINISTERSTVO
KULTURY

Knihu finančně podpořila
Švýcarská kulturní nadace Pro Helvetia

swiss arts council

prohelvetia

Překlad podpořil Německý překladatelský fond (DÜF)
v rámci programu NEUSTART KULTUR z prostředků
zmocněnce spolkové vlády pro kulturu a média.

Deutscher
Übersetzerfonds

Copyright © Joachim B. Schmidt 2020
Copyright © 2020 by Diogenes Verlag AG, Zurich
All rights reserved

Translation © Marta Eich 2022
Maps © Kristin Elva Rögnvaldsdóttir 2021
Cover photo © Jens Klettenheimer / schieflicht.de
Photo of Joachim B. Schmidt: Eva Schram/ © Diogenes Verlag
Czech edition © PROSTOR 2022
ISBN 978-80-7260-537-8

Pro Kristín Elvu

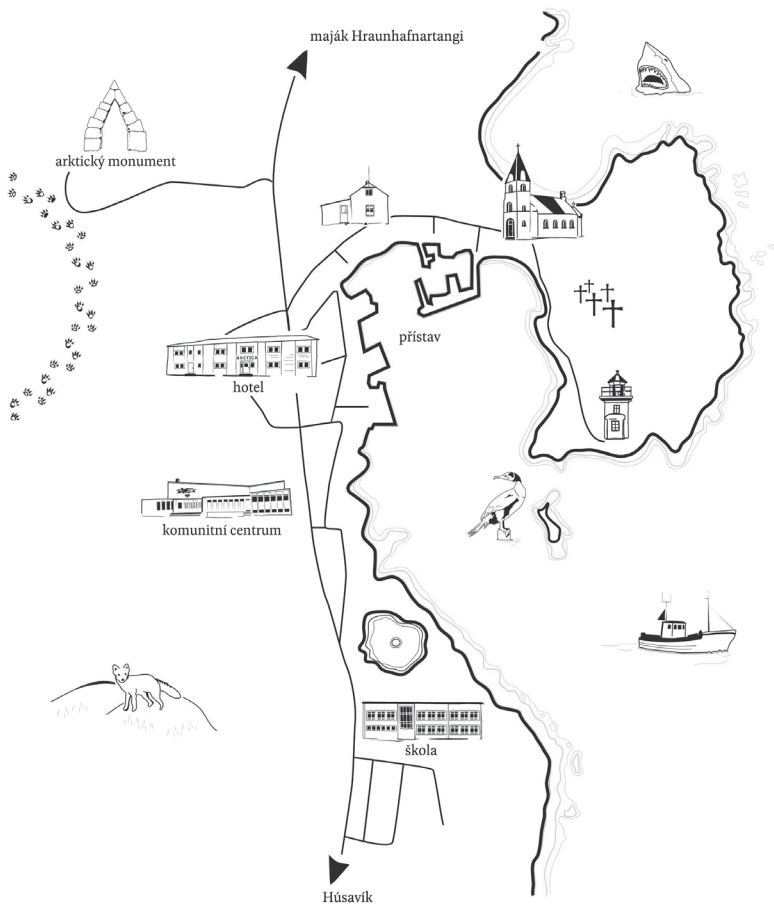

Dlouhé noci, dny ledového jasu
hledal jsem, příběh to lidského času.

Jónas Friðrik Guðnason

• R A U F A R H Ö F N •

Sníh

Kéž by tu se mnou byl dědeček. Vždycky věděl, co dělat. Klo-pýtal jsem po nekonečné pláni Melrakkaslétta, hladový, vyčer-paný, celý od krve, a přemýšlel jsem, co by asi dědeček udělal. Nejspíš by si nacpal dýmku a počkal by, až tu kaluž krve po-malu překryje sníh, s klidem by pozoroval dopadající vločky, aby se ujistil, že už ji nikdy nikdo nenajde.

Kdykoli se vyskytl nějaký problém, zapálil si dýmku, a jakmile nás zahalil nasládlý kouř, nic už nevypadalo tak zle. Možná by se dědeček rozhodl, že o tom nikomu neřekne. Šel by domů a víc by se tím nezabýval. Protože sníh je sníh a krev je krev. A když někdo beze stopy zmizí, je to především jeho problém. Před vchodem do našeho domku by si dědeček dým-ku vyklepal o podrážku, žhavý popel by zhasl ve sněhu a tím by celá věc skončila.

Ale byl jsem tam nahoře úplně sám, dědeček teď žije sto třicet jedna kilometrů daleko a túru zasněženým vnitrozemím Melrakkaslétty už dávno nezvládne. Takže mi chyběl i kouř z jeho dýmky, a protože sněžilo a všechno kromě rudé kaluže se třpytilo bíle a nebylo slyšet jediný zvuk, připadal jsem si ja-ko poslední člověk na celém světě. A když jste poslední člověk na celém světě, jste rádi, že to můžete někomu říct. Tak jsem to nakonec řekl, a začaly problémy.

Dědeček kdysi lovil zvěř a žraloky. Teď už ne. Obvykle sedává na čalouněné židli v pečovatelském domě v Húsavíku a celý den vyhlíží z okna – a přesto se nedívá, protože když se ho zeptám, na co se vlastně kouká, většinou neodpoví ne-bo jen zabručí a divně si mě přeměří, jako bych ho při něčem rušil. Většinu času má mrzutý výraz, koutky úst svěšené, rty semknuté, takže není vidět, že mu chybí čtyři zuby, nahoře, ty úplně vpředu. Teď už nikoho nepokouše. Jednou se mě zeptal,

co tady dělám, a to dost nevrle, načež jsem mu vysvětlil, že se jmenuju Kalmann a že jsem jeho vnuk a přijel jsem ho navštívit, ostatně jako každý týden. Takže klid. Ale dědeček se na mě podezřívavě podíval a znovu se otočil k oknu, celý nabručený. Nevěřil mi. Dál už jsem neříkal nic, protože dědeček koukal, jako by mu vzali dýmku, tak jsem byl radši zticha.

Jedna sestra mi radila, abych měl s dědečkem trpělivost, jako by byl malé uražené dítě. Musím mu prý všechno vysvětlovat pořád dokola, to že je úplně normální a takový už je život, a že někteří z těch, kdo měli to štěstí a dožili se vysokého věku, se v jistém smyslu opět stávají malými dětmi, kterým je třeba pomáhat při jídle, oblékání, zavazování tkaniček a tak dále. A někdo znovu potřebuje i pleny! Všechno prý běží pozpátku. Jako bumerang. Víím, co to je. To je dřevěná zbraň, která se hodí do vzduchu, prostě bumerang, a která pak obloukem letí zpátky a dovede člověku useknout hlavu, pokud si nedá setsakra pozor.

Říkal jsem si, jaké to asi bude, až i já budu jednou starý jako teď dědeček. O pokrocích se u mě totiž nikdy moc mluvit nedalo. Lidi mají za to, že se mi kolečka v hlavě točí pozpátku. To se stává. Nebo že jsem se zastavil na úrovni prvňáka. Aťsi. Nebo že mám v hlavě jen rybí polívku. Nebo že mám hlavu dutou jak bójku. Nebo že mám špatně propojené dráty. Nebo že mám IQ ovce. Přitom ovce by IQ test ani neudělala. „Utíkej, Forreste, utíkej!“ pokřikovali na mě v hodině tělocviku a prohýbali se smíchy. To je z filmu, jehož hrdina taky nemá všech pět pohromadě, zato umí rychle běhat a skvěle hraje ping-pong.

Neumím rychle běhat, neumím hrát ping-pong a dřív jsem ani nevěděl, co je to IQ. Dědeček to sice věděl, ale říkal, že je to jenom číslo, které rozděluje lidi na takové a makové, zkrátka jen metoda měření podobně jako čas nebo peníze, vynález kapitalismu, přitom že jsme ale všichni stejní, a pak už jsem nerozuměl vůbec ničemu a dědeček mi vysvětlil, že platí jen dnes, tady, teď a já, a to tady a s ním. A basta. Tomu jsem rozuměl. Zeptal se mě, co bych dělal, kdybych byl na moři

a stahovala se mračna. Odpověď byla jednoduchá: Co nejdříve se vrátit do přístavu. Dál se mě zeptal, co bych si vzal na sebe, kdyby venku pršelo. Zase jasné jako facka: Oblečení do deště. Kdyby někdo spadl z koně a nehýbal se. Zase hračka: Přivolał bych pomoc. Dědeček byl s mými odpověďmi spokojený a řekl, že jsem duševně naprosto fit.

Vidím to úplně stejně.

Jen někdy prostě nechápu, o čem je řeč. To se stává. Pak radši neříkám nic. Stejně to nikam nevede. Protože nikdo nedokáže věci vysvětlit tak dobře jako dědeček.

Naštěstí jsem si pořídil počítač s připojením na internet a rázem vím mnohem víc než dřív. Protože internet ví všechno. Ví, kdy máš narozeniny a jestli jsi nezapomněl na narozeniny svojí mámy. Ví dokonce i to, kdy jsi byl naposledy na záchodě nebo kdy sis ho vyhonil. Tak to aspoň říkal Nói, můj nejlepší kamarád, když se stala ta věc s králem. Ale k čemu přesně došlo v mojí hlavě, to mi nikdo vysvětlit nedokázal. Doktorská fušeřina, vystihla to jednou moje máma, když ještě bydlela v Raufarhöfnu a tohle jí ujelo, nejspíš když jsem odpráskl Elínborginu kočku a rozporcoval ji, protože mě to naučil dědeček a já jsem se v tom chtěl procvičit. Máma se hrozně rozzuřila, protože si u ní Elínborg stěžovala a vyhrožovala, že půjde na policii, a když se máma vytočila, hned přešla od slov k činům. Třeba vynést koš. Otevřít víko popelnice, vyhodit smetí a víko zabouchnout, a zase otevřít a zase zabouchnout. Prásk!

Ale kdo si teď myslí, že mám v hlavě rybí polívku, protože jsem měl nelehké dětství, ten je na omylu. Dědeček převzal myšlení za mě. Dával na mě pozor. Ale to už je pryč.

Teď na mě dědeček zírá bezbarvýma, vodnatýma očima a nic si nepamatuje. A až tady jednou nebude, taky možná zmizím, a pak mě pohřbí s ním, stejně jako nejlepšího koně vikingského náčelníka. Tak to dřív dělávali vikingské, koně pohřbívali spolu s náčelníkem. Prostě k sobě patřili. A vikingský náčelník na něm mohl odjet přes Bifröst do Valhally. To pak udělalo dojem.

Ale ta myšlenka mě znervózňuje. Myslím to pohřbívání. Být přikrytý víkem rakve. Ještě bys z toho měl klaustrofobii, to je pak lepší být mrtvý. Proto v domově většinou nezůstávám dlouho. V Húsavíku se aspoň pořádně najím. Na benzince v bistru má totiž Sölvi za tisíc osm set čtyřicet pět korun ty nejlepší hamburgery. Vždycky platím přesně, to ví i Sölvi, který mince už nepřepočítává. Ale někdy mi hamburger nechutná, protože jsem smutný, že dědeček už neví, kdo jsem. A když to neví *on*, jak to mám prosím pěkně vědět *já*?

Dědečkovi vděčím za všechno. Za svůj život. Nebýt jeho, máma by mě dala do ústavu pro postižené, kde by mě zneužívali a znásilňovali. Žil bych teď v Reykjavíku, osamělý a zanedbaný. V Reykjavíku panuje dopravní chaos, je tam špinavý vzduch a vystresovaní lidi. Fuj, nic pro mě. Dědečkovi vděčím za to, že tady jsem někdo, tady v Raufarhöfnu. Všechno mi ukázal, všechno mě naučil, prostě všechno, co je potřeba k přežití. Bral mě na lov a na moře, i když jsem pro něj zpočátku moc velká posila nebyl. Hlavně na lovu jsem se choval jako největší hňup, klopytal jsem a funěl, a dědeček říkal, že zakopávám o vlastní nohy, ať prý je zvedám, terén je přece nerovný, což jsem pak dělal, zvedal jsem nohy, ovšem jen pár kroků a dál už jsem na to zas nemyslel a hned jsem škobrtl o první drn, co se mi připletl do cesty, a občas jsem se i natáhl, a protože jsem byl docela buřt, nadělal jsem přitom hluku, až bělokuři zděšeně uletěli a polární lišky vzaly do zaječích ještě dřív, než jsme je vůbec stačili vypátrat. Ale kdo si teď myslí, že se kvůli tomu dědeček zlobil, ten je vedle jak ta jedle. Dědeček se nezlobil. Naopak. Jen se zasmál, pomohl mi na nohy, oprášil mi oblečení a povzbudil mě: „Jen odvahu, náčelníku!“ Brzy jsem si na nerovný terén zvykl a taky už jsem později nebyl takový tlustoch. Dovedl jsem stát vzpřímeně i na malém kutru a nespádl jsem, ani když se loď houpala. Najednou mě bavilo mírnit vlny pohybem v kolenou a vůbec jsem se nemusel soustředit, dělal jsem to automaticky, řídil jsem to houpání vln ve svém těle a na lovu jsem zvedal nohy a kořist už neplašil, takže jsme

někdy rázovali zpátky do vesnice se dvěma bělokury nebo nor-
kem u opasku. Někdy s polární liškou. Dmul jsem se pýchou!
A aby si nás všimli opravdu všichni, udělali jsme několik ko-
leček po Raufarhöfnu. Taková čest! Lidi nám mávali, sklízeli
jsme samou chválu. To si dám líbit.

Je to droga, řekl Nói, můj nejlepší kamarád, když mým
nejlepším kamarádem ještě byl. S chválou prý se musí zachá-
zet opatrně a moc si na ni nezvykat. Nói byl počítačový gé-
nius, ale tělo mu dělalo problémy. Říkal, že je můj protiklad,
můj protějšek, můj protihráč, a já jsem netušil, co tím myslí.
Říkal, že kdybychom my dva byli jeden člověk, byli bychom
neporazitelní. Škoda, že žije v Reykjavíku.

Ale pak se stala ta věc s Róbertem McKenziem, králem
kvót, a to byl začátek konce, a nikomu se nelíbí, když něco
končí. Proto člověk myslí radši na minulost, kde něco začalo
a konec je ještě v nedohlednu.

Dny s dědečkem na moři a na pláni Melrakkaslétta byly
ty nejkrásnější v mém životě. Tu a tam jsem směl střílet z dě-
dečkovy pušky, která teď patří mně. Ukázal mi, jak se stát dob-
rým střelcem, jak mířit, jak hezky jemně stisknout spoušť a ne-
trást se. Když jsem při zkoušce nanečisto zamířil na cíl, položil
na hlaveň kamínek a já jsem musel odpálit, aniž by kamínek
z hlavně spadl. To je těžší, než by jeden myslel, protože člověk
musí *zatahnout*, ne zmáčknout! Až když sem pochopil tohle,
mohl jsem si opravdu zastřílet. Moje máma se to ale nikdy ne-
měla dozvědět, na tom jsme se dohodli s dědečkem, protože
máma byla přesvědčená, že střelné zbraně jsou pro mě moc
nebezpečné. Ale stejně se to k ní doneslo, když jsem zastře-
lil Elínborginu kočku, hned za domem. To jsem nedomyslel.
Někdo slyšel výstřel a řekl to mámě v mrazírně. Takže rovnou
z práce přišla našťvaná, přitom i ji už kočka párkrát vytočila,
když se nám vydělala do brambor. Zuřila tenkrát teda pořád-
ně, myslím máma, a možná byla i uražená, protože řekla, že je
čas promluvit si na rovinu, což pak i udělala. Že prý jsem jiný
než ostatní, řekla a ťukala si přitom na spánek. Že jsem tam

nahoře pomalejší, a proto nechce, abych se po Raufarhöfnu producíroval s puškou a střílel po zvířatech, to by ve vesnici nadělalo jen problémy, k čemuž pak skutečně došlo, protože s Elínborg nejsou žádné žerty, okamžitě zavolala policii.

Ale takhle to máma říkat neměla. Protože když na mě někdo křičí, i když ten někdo je moje vlastní máma, přestanu se ovládat. Vypne mi hlava. A když se přestanu ovládat, začnou lítat pěsti. Moje pěsti. Většinou proti mně. To ještě není tak zlé. Někdy to ale schytají ostatní, když stojí zrovna tam, kde lítají pěsti proti mně. To pak bývá horší, ale vůbec to nedělám schválně a následně si to ani nepamatuju. Jako by jehla na gramofonové desce poskočila dopředu. A proto se mě máma snažila uklidnit, ujišťovala mě, že věří, že umím zacházet s puškou, že jsem určitě dobrý střelec, což mimochodem mohl potvrdit i dědeček, který nad celou hádkou jen kroutil hlavou a policisty poslal pryč. A taky se vůbec nezlobil, že jsem zastřelil Elínborginu kočku. Zdálo se mu, že máma přehání, vždyť prý tak zatraceně jiný taky nejsem, vlastně to skoro ani nestojí za řeč, prý jsou na světě daleko větší hňupové, nesejde na tom, jaké má člověk známky ve škole, ale jak se chová k ostatním, zkrátka jaký je člověk a tak dále. A uvedl příklad, v tom byl dobrý, protože uvádět příklady je důležité, aby každý pochopil, o co jde. Vyprávěl nám o jednom sportovci, který žil v Americe, byl hezký a milý, a dokonce hrál i ve filmu, ale pak zabil svou ženu, protože žárlil. Nic než žárlivost. Prásk! A bylo. Proto jsem prý lepší člověk než tenhle slavný sportovec. Ale máma namítla, že si toho svého sportovce může strčit někam, poněvadž Elínborgině kočce je to už zřejmě šumák, zato Elínborg to vůbec šumák není, že jsem jí odpráskl kočku, a policii taky ne a školskému úřadu jakbysmet. A že už to tak prostě je, že se od nás očekává určité chování, určitý výkon, už by měl konečně pochopit, že žijeme v jednadvacátém století, tak ať už to laskavě taky ráčí vzít na vědomí a přestane se do všeho plést, koneckonců *ona* je moje máma, a pokud jde o moji výchovu, má tady poslední slovo. Ale děda byl tvrdák. Když

chtěl, dokázal se taky pořádně dopálit, a tak mámě pěkně odplíc připomenul, že *on* je zas její otec, že žijeme v *jeho* domě, pod *jeho* střechou, a tady že platí *jeho* pravidla, a proto tu má krucinál poslední slovo *on*. Navíc se mnou tráví víc času než ona, čímž ji uzemnil úplně. Takže máma vystřelila ven něco udělat. Vynést koš nebo tak. A já jsem pak zase něco rozbil, ale už si vůbec nepamatuju, co to bylo. Ale něco to rozhodně odneslo. Mám před sebou zcela jasný obraz, záblesk vzpomínky: Dědeček na mně obkročmo sedí, v obličejí celý rudý, ruce mi tiskne k podlaze, zoufale volá na mámu a řve mi do obličej, ať už se sakra uklidním.

První polární lišku jsem ulovil v jedenácti. Lišky jsou mor, i když tu byly dřív, než přišli vikingové. Můžou se střílet, myslím ty lišky. Šlo to vlastně docela rychle a mě jen překvapilo, že jsem ani nestačil být nervózní. Rázovali jsme si to cestou necestou, když vtom se před námi jedna objevila, vystřčila hlavu zpoza trsu trávy, takže si nás všimla, ale už se nestačila schovat. Dědeček mi dal pušku do ruky, nic neřekl, jen přimhouřenýma očima fixoval lišku, která se zas zděšeně koukala na něho, a já jsem pochopil. Zacítil jsem, liška se dala na útěk, ale já jsem ji měl na mušce, bříško prstu na spoušti, jemně jsem zatáhl a prásk! Úder pažby jsem ani nepocítil. Srdce mi tlouklo silněji. Liška padla na bok, převalila se a škubala nohama, jako by chtěla ještě utéct. Ale už nemohla.

Cítil jsem se zvláště. Dědeček pořád nic neříkal, jen mě spokojeně poplácal po rameni a pak jsme se dívali, jak zvíře umírá. Brzy sebou škublo naposledy a leželo v husté krvi, která mu vytékala z čenichu. Zpočátku se hrudník pohyboval ještě rychle, ale dýchání bylo čím dál pomalejší, trhavější, až tam liška nakonec ležela úplně strnulá. Vlastně mi jí bylo líto, ale když jsem si šel do obecní kanceláře vyzvednout pět tisíc korun, věděl jsem, co je to poslání. Poslání je, když se člověk u něčeho zrovna nachomýtně, jako by ho tam poslali.

Dědečkovi už nezbývá moc času. Pokaždé když se s ním

loučím, je to možná naposledy. Řekla mi to jedna sestra. A taky povídala, že pak budu hodně smutný, ale to že je úplně normální, i pláč, takže klid. Nói mi jednou vysvětlil, že můj dědeček převzal roli mého otce, což by máma jistě popřela. Ale Nói má pravdu, koneckonců se jmenuju Kalmann Óðinnsson, po dědečkovi, který se jmenoval Óðinn, a ne po svém skutečném otci, o kterém máma občas mluvila jako o dárci spermatu.

Quentin Boatwright. Tak se jmenoval, ten její dárcе spermatu. A kdybych býval dostal jeho jméno, jmenoval bych se Kalmann Quentinsson. To ale nešlo, protože tohle jméno ani písmeno Q na Islandu neexistují. Stejně jako můj otec. Ten tady taky neexistuje. Pokud bych žil v Americe, jmenoval bych se Kalmann Boatwright. Tam je to se jmény obráceně.

Kdybych měl někdy děti, staral bych se o ně. Chtěl bych jim být tím, kým byl pro mě dědeček, a vyprávěl bych jim, co dědeček vyprávěl mně. Naučil bych je lovit, číhat na polární lišky, rozpoznávat ve sněhu bělokura nebo chytat grónské žraloky. Naučil bych je, jak se o sebe postarat. Ať už by to byli kluci, nebo holky. Ale když chceš mít děti, potřebuješ ženu. Jinak to nejde. To je holt příroda.

Už je mi třiatřicet, do čtyřiatřicátých narozenin zbývá jen pár týdnů. Chtělo by to nějakou ženu. Takové nápady si ale klidně můžu strčit za svůj kovbojský klobouk, protože na takovou, která by chtěla někoho, jako jsem já, tady v Raufarhöfnu nenarazíš ani ve snu. Výběr ženských tu je asi tak pestrý jako v bedýnce se zeleninou na pultě vesnického koloniálu. Kromě mrkve, brambor, dvou scvrklých paprik a zahrnědlého salátu tam nic nenajdeš. A s náhodou, že moje budoucí žena by zabloudila zrovna do Raufarhöfnu, do nejsevernější díry na Islandu, vzdálené přesně šest set devět kilometrů od Reykjavíku, se nejspíš moc počítat nedá.

Máma vždycky říkala: „Na konci světa zahrnout doleva!“ Připadalo mi to legrační, ale ona se nikdy nesmála. Nikdy ani moc nevtipkovala, stejně byla většinou unavená z dlouhých směn v mrazárně. Říkala, ať nejím každý den čokoládové

křupky, protože jinak ztloustnu ještě víc a žádnou ženskou si v životě nenajdu. Ale máma tady už není a dědeček taky ne, takže kdybych chtěl, mohl bych se teď celé dny ládovat čokoládovými křupkami, a nikdo by si nestěžoval. Ale já jím čokoládové křupky jen k snídani a někdy večer, když se dívám na oblíbenou reality show *Vem si mě*. K obědu nikdy. To je moje pravidlo.

Člověk v životě potřebuje pravidla, to je důležité, jinak by tu vládla anarchie, a anarchie znamená, že už neexistuje policie ani zákony a každý si dělá, co chce. Třeba zapálí dům. Jen tak, bez důvodu. Nikdo nepracuje, nikdo neopravuje rozbité přístroje, třeba pračky, lodní motory, satelitní antény a mikrovlnky. A pak dřepíš s prázdným talířem před černou obrazovkou ve vyhořelém domě a lidi se klidně zabijou i kvůli jednomu kuřecímu křidélku nebo čokoládovým křupkám. Ale já bych něco takového přežil, protože bych se dovedl ubránit. Umím zpracovat grónské žraloky tak, aby se maso dalo jíst. A oškubat bělokura. Dědečkův domek je dost velký a možná by se mnou pak chtěla bydlet i nějaká žena, protože tady v Raufarhöfnu by ta anarchie tak hrozná nebyla, jsme tu zkrátka moc daleko. Moje žena by musela být mladší než já, abychom stačili nadělat kupu dětí, a zajistili tak existenci lidstva. Sex prakticky každou noc. Možná dokonce i dvakrát za den! A o pouličních bitkách v Reykjavíku bychom se vůbec nedozvěděli, protože by nefungovala televize. Navíc od začátku finanční krize není v Raufarhöfnu ani žádná policie, takže v tomhle smyslu tu anarchii už máme. Jen si toho lidi ještě nevěšimli.

Krev

Dědeček dělal nejlepšího nakládaného žraloka na celém ostrově. Já dělám druhého nejlepšího. Potvrdilo mi to několik lidí, třeba ovčák Magnús Magnússon z Hólmaendaru, který nakládaného žraloka neboli hákarl kupuje přímo ode mě a umí hrát dobře na akordeon. Pokaždé říká: „Kalmann minn, tvůj dědeček dělal nejlepšího žraloka na celém Islandu. Ale ten tvůj je skoro stejně dobrý!“ To má logiku, protože jsem se učil od toho nejlepšího.

Kéž by byl dědeček se mnou, když se stala ta věc s Róbertem McKenziem. Dědeček by si věděl rady. A já jsem na něj byl upřímně řečeno docela našťvaný, že mě v té bryndě nechal samotného. Kéž bych ten den vůbec nešel na lov. Kéž by Róbert zmizel beze stopy jako loď na obzoru. Na moři totiž žádné stopy nejsou. Moře vždycky vypadá, jako by se ho kromě větru ještě nikdo nedotkl. Není zvláštní, že na vodě může zanechat stopy jenom vzduch?

Že zrovna já jsem se musel nachomýtnout u arktického monumentu. Přitom jsem jen sledoval stopu polární lišky, kterou jsem pojmenoval Černohlávek, podle té byliny, což ale s liškou nemá nic společného. Byl to vykutálený lišák, ještě mladěch, který se odvážil až k domům a hledal tam něco k snědku. Možná jsem si ho oblíbil právě proto. A kdyby to bylo na mně, ani by mě nenapadlo po něm střílet. Měl jsem s ním tajný pakt. Ale Hafdís mě poprosila, abych dal lišákovi lekci – každý ví, co to znamená – a když vás ředitelka školy, která je zároveň členkou obecní správy, požádá o laskavost, to se prostě neodmítá. Navíc Hafdís je moc krásná, i když už není nejmladší a má tři dospělé děti. Někdy si říkám, co Hafdís tady v Raufarhöfnu vůbec dělá. Vypadá jako televizní moderátorka. Říkala, že ten lišák se potlouká nebezpečně blízko za komunitním centrem,

a když ho odeženou, občas uteče směrem k zátoce. Poznám ho prý podle tmavé srsti a ještě tmavší hlavy.

Takže lišák s modrou srstí, pomyslel jsem si, protože kdyby polární liška změnila barvu, měla by touhle dobou v zimní srsti ještě bílé skvrny. Hafdís toho o zvířatech moc neví, ačkoli je ředitelkou školy. Ale neřekl jsem nic, protože ředitelku školy člověk poučovat nemůže. To by ani nedovolila.

Černohlávek byl tedy polární lišák s modrou srstí. To se tak říká, i když ta srst není vůbec modrá. Spíš hnědá, šedá nebo tmavě šedivá. Modré lišky při změně ročního období barvu srsti nemění, protože se většinou potulují u pobřeží. Mezi černými kameny, mořskými řasami a naplaveným dřevem je to nejlepší maskování. S bílou srstí by tam byly hned nápadné, protože na pobřeží obvykle sníh není, a proto islandské lišky nepotřebují bílou srst třeba jako lišky na Sibiři nebo v Grónsku, kde je to samá bílá pláň.

To všechno jsem mohl Hafdís vysvětlit, ale nechal jsem to být. Jen jsem si ukazováčkem poklepal na krepku klobouku – tak se v Americe říká „okeydoke“, protože odtamtud můj kovbojský klobouk pochází, – a za komunitním centrem jsem se vydal po stopě, vydrápal jsem se do svahu a shora měl celou dlouhou vesnici jako na dlani, novější čtvrť se školou a sportovní halou vpravo, po levé straně pak přístav a kostel. Jezírko bylo pořád ještě pokryté ledovou tříští, ale na led bych se neodvážil. Šel jsem po hřebeni svahu, a když jsem se ocitl na úrovni školy, slezl jsem dolů a prošel jsem kolem školní budovy a prázdného kempu, dál ke břehu a odtud podél břehu až do zátoky. Kromě několika kajek mořských, racků žlutonohých a racků tříprstých, co jen tak seděli na hladině a nic nedělali, jsem však žádná zvířata neviděl. Představoval jsem si, jak Černohlávkovi ukážu, co je to strach. Ve skrytu duše jsem však doufal, že lišák je důvěřivý a že se s ním budu moct spřátelit a nechat si ho jako domácího mazlíčka. To totiž jde. Třeba v Rusku. Myslím, že kdybych měl jako domácího mazlíčka ochočenou lišku, měl bych větší šanci u žen.